

на своїх помилках. [4, с. 432]. Багато з проблем можуть бути вирішені шляхом постійного уточнення бізнес-плану з метою приведення його у відповідність до умов, що змінюються. Це дасть можливість використовувати бізнес-план як реальний критерій оцінки фактичних результатів діяльності підприємства.

Бізнес-план може сприяти залученню інвесторів та кредиторів. Перед тим, як ризикувати своїм капіталом, інвестори мають впевнитись у надійності розробки проекту та мати уявлення про його ефективність. Вони мають вивчити бізнес-план перед розглядом можливості капіталовкладень.

Визначаючи сутнісні характеристики і значимість бізнес-плану, слід врахувати специфіку виду економічної діяльності. Так зокрема для підприємств, що працюють у сфері АПК, важливим є врахування таких факторів: сезонність, стан та якість трудових ресурсів, наявність оборотних коштів на підприємстві, застосування різноманітних технологій виробництва, матеріально-технічна та інформаційна база.

Це дозволить забезпечити призначення бізнес-плану для реальної оцінки ідеї, втілення її у відповідну документацію, обґрунтувати ефективності та прогнозування сильних і найбільш слабких сторін проекту розвитку, залучення необхідних ресурсів та керування процесом його реалізації.

Література:

1. Бізнес-план : технологія розробки та обґрунтування : навчальний посібник / С. Ф. Покропивний, С. М. Соболюк, Г. О. Швиданенко, О. Г. Дерев'яноко. – К. : КНЕУ, 2002. –379 с.
2. Гуткевич С.А. Бізнес-план як інструмент управління // Актуальні проблеми економіки. – 2011. - № 2. – С. 79-82.
3. Лаврів, Л. А. Бізнес-планування у діяльності організації: базові процедури та основні методичні підходи / Л. А. Лаврів // Інноваційна економіка. – 2013. – № 10. – С. 104-111.
4. Тарасюк Г.М. Планування діяльності підприємства: Навчальний посібник / Г.М. Тарасюк. – К.: Каравела, 2011. – 432 с.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ РЕГІОНУ

Термін “інфраструктура” вперше зустрічається в дослідженнях західних економістів і має декілька варіантів свого походження: від латинського «infra» – підстава, фундамент і «structura» – будова, взаєморозташування. У наукову лексику даний термін увійшов в кінці 40-х рр. ХХ ст. та означав комплекс допоміжних споруд, що забезпечують успішну взаємодію різних родів військ. Пізніше зарубіжні економісти цей термін почали вживати для характеристики галузей, які забезпечували розвиток матеріального виробництва (дороги, мости, порти, аеродроми, лінії електропередач тощо).

В середині ХХ ст. вітчизняні науковці також почали активно використовувати термін «інфраструктура» для характеристики комплексу галузей, що обслуговують промислове та сільське господарство, а саме: будівництво каналів, портів, мостів, доріг тощо [1]. Незважаючи на існуюче різноманіття практичних розробок і наукових досліджень щодо трактування сутності терміну “інфраструктура” спільним для них є забезпечуючий і обслуговуючий характер функціонування інфраструктури. Важливо також зазначити, що інфраструктура являє собою певну сукупність елементів. Тому, під інфраструктурою слід розуміти сукупність взаємопов'язаних елементів, що виконують певні функції, мають обслуговуючий та забезпечувальний характер щодо функціонування об'єктів і суб'єктів.

Сутність інфраструктури більш повно розкривають виконувані нею функції, які за своєю сутністю є об'єктивним поняттям і визначаються як основний напрям (вид) діяльності певного об'єкта (системи), що сформувався в процесі взаємодії із зовнішнім середовищем, характеризує сутність цього об'єкта та його призначення в контексті збереження та розвитку системи, елементом якої він є [2]. У цілому функції соціальної інфраструктури покликані сприяти використанню потенціалу суспільства на благо людини.

Функції соціальної інфраструктури визначені та підпорядковані цілям соціального та економічного розвитку суспільства – всебічному гармонійному розвитку особистості та підвищенню загального рівня і

якості життя населення. До найбільш значущих цільових функцій соціальної інфраструктури можна віднести [4]: всебічний і повний розвиток людини шляхом задоволення її побутових, духовних і культурних потреб; створення умов для формування прогресивних тенденцій у демографічних процесах; ефективне використання трудових ресурсів; відтворення робочої сили, яка б відповідала потребам і рівню розвитку виробництва; забезпечення оптимальних житлово-комунальних і побутових умов для населення; охорона та покращення здоров'я населення; формування громадської свідомості та наукового світогляду; управління та охорона громадського порядку; розподіл і обмін матеріальних благ.

Отже, соціальна інфраструктура – це стійка сукупність матеріальних об'єктів, з якими взаємодіє соціальний суб'єкт з метою одержання послуг, які створюють умови для раціональної організації всіх його основних видів діяльності. Соціальна інфраструктура повинна забезпечувати не просто процес суспільного відтворення, а ефективне його протікання.

В умовах формування ринкової економіки в Україні, підвищення значимості людського капіталу в економіці держави все більше зростає соціальна складова господарства регіонів та держави в цілому. Значна роль в цьому відводиться соціальній інфраструктурі, оскільки вона забезпечує відтворення робочої сили, створює умови для відпочинку та підвищення культурного рівня населення; гарантує соціальну захищеність усіх соціальних груп; задовольняє потреби в товарах і послугах населення. Таким чином, соціальна інфраструктура забезпечує оптимізацію суспільного розвитку, сприяє формуванню нової людини, всебічного розвитку особистості.

На формування соціальної інфраструктури впливають такі фактори: економічні, політичні, правові, культурні, демографічні, соціальні, національно-етнічні. Ці групи факторів є взаємопов'язані та взаємообумовлені і мають визначальну роль у подальшому розвитку соціальної інфраструктури в сучасних економічних умовах. Ефективне функціонування соціальної інфраструктури відбувається на основі відповідних принципів: ефективність, науковість, комплексність, оптимальність, системність, доцільність [3].

Отже, з позиції економічних процесів соціальна інфраструктура суспільства передбачає реалізацію вищезазначених завдань, центром яких є людина. Розвинена соціальна інфраструктура є необхідною умовою покращення рівня та якості життя населення і позитивно впливає

на соціально-економічний розвиток держави, а повна реалізація організаційних основ функціонування соціальної інфраструктури позитивно вплине на підвищення рівня ефективності її розвитку.

Література:

1. Брунець Б. Р. Сутність означення поняття інфраструктура / Б. Р. Брунець // Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. – Вип. 22.5. – С. 372–377.
2. Булкат М. Ознаки та поняття зовнішніх функцій / М. Булкат // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2011. – № 88. – С. 113–115.
3. Кобилін П. О. Підходи до визначення поняття «соціальна інфраструктура» / П. А. Кобилін // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1084. – Вип. 39. – С. 137–142. – (Серія : Геологія – Географія – Екологія).
4. Салій О. М. Функціональне призначення та основні завдання соціальної інфраструктури України / О. М. Салій // Наука і економіка. – 2012. – № 2 (18). – С. 215–218.

Михайло ЗЮЗЯ

слухач магістратури за спеціальністю

«Державна служба»

(науковий керівник: д.н. держ.упр., доцент, доцент кафедри менеджменту та публічного управління Толуб'як В.С.)

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНУ

В умовах глобалізації регіон постає ключовою одиницею, адже саме на локалізованих територіях створюється істотна частка доданої вартості усіх країн, а регіональні умови здебільшого визначають конкурентоспроможність товарів, що виробляються [1, с. 86]. У зв'язку з цим особливої актуальності набуває питання формування конкурентоспроможності регіонів, а саме створення умов для узгодження взаємодії численних суб'єктів економічної діяльності та забезпечення їх конкурентоспроможності.

Рівень конкурентоспроможності регіонів України в багатьох аспектах визначає рівень розвитку держави та свідчить про конкурентний потенціал регіонів і країни в цілому. Будь-який регіон країни володіє певним конкурентним потенціалом і факторами, що забезпечують